



หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง (ชั้นเรียนวิชาชีพ 31 ชั่วโมงขึ้นไป)  
หลักสูตรการทอผ้าขาวม้าด้าย จำนวน 40 ชั่วโมง

ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอชุมพลบุรี  
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์  
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย  
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

## คำนำ

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง ประจำปีงบประมาณ 2566 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอชุมพลบุรี จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาต่อเนื่องรูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ 31 ชั่วโมงขึ้นไป โดยยึดแนวทางในการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง 2551) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ภาคีเครือข่าย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง หลักสูตรการทอผ้าขาวม้าด้าย (จำนวน 40 ชั่วโมง) เล่มนี้ จะเป็นแนวทางในการดำเนินงานของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษาต่อเนื่องบรรลุตาม วัตถุประสงค์และมีคุณภาพตามเป้าหมาย ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศต่อไป

กศน.อำเภอชุมพลบุรี

เรื่อง	สารบัญ	หน้า
คำนำ		ก
สารบัญ		๗
หลักสูตร		1
รายละเอียด		5
แผนการจัดการเรียนรู้		7
ใบความรู้		9
ใบงาน		19
แบบประเมินผลงาน		20
แบบประเมินความพึงพอใจ		21
คณะผู้จัดทำ		23

**หลักสูตรการทอผ้าชาวมาด้าย**  
**จำนวน 40 ชั่วโมง**  
**กลุ่มวิชา อาชีพเฉพาะทาง**  
**ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอชุมพลบุรี**

**ความเป็นมา**

**ความเป็นมาของหลักสูตร**

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพเป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ภายในกรอบเวลา 2 ปี ที่พัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขารู้เราเท่าทัน” เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก “ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงโดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคงมีงานทำอย่างยั่งยืนมีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากลซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ สภาพสังคมปัจจุบันระบบสาธารณสุขมีคุณภาพและเป็นสำคัญในการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทอผ้า ซึ่งเป็นงานหัตถกรรมที่สำคัญของชาวอีสาน ที่มีความผูกพันกับคติความเชื่อของชาวอีสานมาช้านาน และเป็นการนำผ้าขาวม้ามาเพิ่มมูลค่า สร้างอาชีพเสริมรายได้หลังฤดูทำนาหรือช่วงเวลาว่าง เป็นการสร้างฐานการเรียนรู้และเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ตรงของคนในชุมชน

**หลักการของหลักสูตร**

1. เป็นหลักสูตรการประกอบอาชีพที่ทำให้เกิดรายได้
2. เป็นหลักสูตรการประกอบอาชีพที่ส่งเสริมการมีงานทำของประชาชน
3. เป็นหลักสูตรที่ยืดหยุ่น ทั้งเนื้อหา ระยะเวลาเรียน และการจัดกระบวนการเรียนรู้

**จุดมุ่งหมาย**

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการทอผ้าชาวมาด้ายโดยใช้ผ้าขาวม้าใช้ด้ายเป็นวัตถุดิบ
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์และเกิดทักษะในการออกตลาด
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้

**กลุ่มเป้าหมาย**

กลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน  
 ผู้ที่ไม่มีอาชีพ หรือผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

**ระยะเวลา**

รวม 40 ชั่วโมง แบ่งเป็น

ภาคทฤษฎี จำนวน 11 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน 29 ชั่วโมง

### การจัดกระบวนการเรียนรู้

- การบรรยาย
- การสาธิต
- ฝึกปฏิบัติ

### สื่อการเรียนรู้

1. สื่อเอกสาร หนังสือ วารสาร สื่อออนไลน์
2. youtube
3. สื่อบุคคล / ภูมิปัญญา

### การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพ

### จบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

### เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
2. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

### การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้สาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่ สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

### โครงสร้างหลักสูตร

#### 1 ช่องทางการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้าด้าย

จำนวน 2 ชั่วโมง

- 1 ประวัติความเป็นมา
- 2 ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้าด้าย
- 3 ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอผ้าขาวม้าด้าย

#### 2 ทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้าด้าย

จำนวน 9 ชั่วโมง

- ตอนที่ 1 การจัดเตรียม วัสดุ/อุปกรณ์ในการทอผ้าขาวม้า
- ตอนที่ 2 ขั้นตอนการออกแบบลายผ้าขาวม้า

#### เรื่องที่ 3 ขั้นตอนการทอผ้าขาวม้าด้าย

จำนวน 23 ชั่วโมง

- ตอนที่ 1 การสรุปขั้นตอนและเทคนิคการทอผ้าขาวม้าด้าย ทำงานได้ครบทุกขั้นตอน

**เรื่องที่ 4 การออกแบบบรรจุภัณฑ์**

จำนวน 5 ชั่วโมง

- 4.1 การเลือกวัสดุในการออกแบบบรรจุภัณฑ์
- 4.2 การนำวัสดุในท้องถิ่นมาออกแบบบรรจุภัณฑ์

**เรื่องที่ 5.การวัดผลประเมินผล**

จำนวน 1 ชั่วโมง

การสรุปขั้นตอนและเทคนิคการทำงานได้ครบทุกขั้นตอน

- ใบงาน/ชิ้นงาน
- วิทยากรให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ

การวิเคราะห์และวางแผนการตลาด

การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

**การจัดกระบวนการเรียนรู้**

- 1.จัดทำกิจกรรมสำรวจ และวิเคราะห์ตนเอง ทรัพยากร อาชีพและความต้องการของตลาด เพื่อให้ผู้เรียนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
- 2.จัดกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้กระบวนการคิดเป็น และความเป็นไปได้ รวมทั้งการศึกษาดูงานเพื่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ
- 3.ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ
  - เรียนรู้จากวิทยากร
  - เรียนรู้ด้วยตนเอง จากสื่อต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ ผู้รู้
  - เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
  - เรียนรู้จากกรณีปัญหา ทฤษฎีและปฏิบัติ
  - เรียนรู้จากกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 4.จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การจัดการผลิตและการจัดการตลาด
- 5.จัดทำโครงการประกอบอาชีพ การเขียนโครงการ เสนอ อนุมัติโครงการ
- 6.การนิเทศติดตามประเมินโครงการของผู้เรียนและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา

**สื่อการเรียนรู้**

1. สื่อเอกสาร หนังสือ วารสาร สื่อออนไลน์
2. youtube
3. สื่อบุคคล / กรณีปัญหา

**การวัดและประเมินผล**

- 1 สามารถสรุปขั้นตอนและเทคนิคการทำงาน
- 2 ใบงาน “การทอผ้าขาวม้า”
- 3 แบบประเมินชิ้นงาน “การทอผ้าขาวม้า”
- 4 แบบสอบถามความพึงพอใจ

**การจบหลักสูตร**

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าขาม้าด้าย

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.ประวัติความเป็นมา	1. เพื่อทราบประวัติความเป็นมา 2.เพื่อทราบความสำคัญในการประกอบอาชีพการทอผ้าขาม้าด้าย 3.เพื่อทราบภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอผ้าขาม้าด้าย	1. ประวัติความเป็นมา 2.ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทอผ้าขาม้าด้าย 3.ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอผ้าขาม้าด้าย	วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่อง 1. วิธีการทอผ้าขาม้า 2.เทคนิคการทอผ้าขาม้า 3.ขั้นตอนการทอผ้าขาม้า 4. วิเคราะห์ตนเองในการประกอบอาชีพ สามารถบอกคุณธรรม จริยธรรม สำหรับอาชีพได้	2 ชั่วโมง	-
2.วัตถุดิบและการออกแบบ	1. เพื่อทราบการจัดเตรียม วัสดุ/อุปกรณ์ในการทอผ้าขาม้าด้าย 2. เพื่อทราบขั้นตอนการออกแบบลายผ้าขาม้าด้าย	1. การจัดเตรียม วัสดุ/อุปกรณ์ในการทอผ้าขาม้าด้าย 2. ขั้นตอนการออกแบบลายผ้าขาม้าด้าย	วิทยากรสาธิตพร้อมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ <b>สิ่งที่ต้องเตรียม</b> 1. เส้นด้าย สีต่างๆ 2. อัก 3. กี่ 4. ฟืม 5. กระสวย 6. หลอดด้าย	2 ชั่วโมง	7 ชั่วโมง
3.ขั้นตอนการผลิต	-สามารถสรุปขั้นตอนและเทคนิคการทำงาน -เพื่อประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน	1. ขั้นตอนและเทคนิคการทอผ้าขาม้าด้าย ทำงานได้ครบทุกขั้นตอน	1. ทำใบงาน/ชิ้นงาน การทอผ้าขาม้า 2.วิทยากรให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ 3.ลงมือปฏิบัติ ทอผ้าขาม้า	3 ชั่วโมง	20 ชั่วโมง



รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าขาม้า (ต่อ)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4.การบริหารจัดการและการตลาด	1.เพื่อทราบการวิเคราะห์และวางแผนการตลาด 2.เพื่อทราบการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	1.การวิเคราะห์และวางแผนการตลาด 2.การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	1.สอนการวางแผนการตลาด การบรรจุภัณฑ์ การจำหน่ายสินค้า 2.การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	3 ชั่วโมง	2 ชั่วโมง
5.การวัดผลประเมินผล	-สามารถสรุปขั้นตอนและเทคนิคการทำงาน -เพื่อประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน	-การสรุปขั้นตอนและเทคนิคการทำงานได้ครบทุกขั้นตอน	-ใบงาน/ชิ้นงาน -วิทยากรให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถาม ความพึงพอใจ		1 ชั่วโมง
<b>รวม</b>				<b>40 ชั่วโมง</b>	

ลงชื่อ.....ผู้จัดทำหลักสูตร  
( )

วิทยากร

ลงชื่อ.....  
( )

ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....  
( )

เจ้าหน้าที่การศึกษาต่อเนื่อง

ลงชื่อ.....  
( )

ครู

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร  
( )

ประธานกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร  
( )

ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอชุมพลบุรี

## แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยากร .....

หลักสูตรการทอผ้าขาวม้าด้าย..

จำนวน 40 ชั่วโมง

ระหว่างวันที่ .....

เวลาเรียน .....

สถานที่จัดการเรียน .....

วัน / เดือน / ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
.....	09.00น. – 15.00 น.	1.การปฐมนิเทศ สร้างความคุ้นเคย ซึ่งกันและกัน - ความเป็นมา ระยะเวลาในการเรียน องค์ประกอบของหลักสูตรและเกณฑ์การประเมินชิ้นงาน - แนะนำวัสดุ / อุปกรณ์ในการทำทอผ้าขาวม้าด้าย - เลือกเส้นด้ายวัตถุดิบและส่วนประกอบการเลือกแบบและและการออกแบบพันตามตลาดต้องการ การเลือกแบบและและการออกแบบ 2. แนะนำวิธีการเลือกเส้นด้ายและเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำการมัดหมี่และทอผ้าขาวม้า 3.ให้ความรู้ภาคทฤษฎีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการการทำมัดหมี่ และการทอผ้าขาวม้าด้าย วิธีการทอผ้าด้าย/ การแกว่งด้าย ข้อควรระวังในการทอผ้าด้าย/ การแกว่งด้าย	5 ชั่วโมง
.....	09.00น. – 15.00น.	1. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทอผ้าขั้นตอนในการย้อมเส้นด้าย 2.ขั้นตอนการเตรียมเส้นพุ่ง / เส้นยืน การออกแบบลวดลายผ้า การเก็บลายผ้าขาวม้า 3.ข้อควรระวังในการเก็บลายผ้าขาวม้าด้าย วิธีขั้นตอนการกรอผ้า การเก็บตะกอ - จุดประสงค์ของการเก็บตะกอ - วัสดุและอุปกรณ์ - วิธี/ขั้นตอนการเก็บตะกอ - ข้อควรระวังในการเก็บตะกอ	5 ชั่วโมง
		การสาธิตและฝึกปฏิบัติการปฏิบัติวิธีการทอผ้าใหม่ ตามแบบที่ต้องการ /และตามความนิยมของท้องตลาด เช่น - ลายหมอนขิดลาย - ลายพระอาทิตย์ - ลายข้าวหลามตัด	

วัน / เดือน / ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
.....	09.00น. – 15.00น.	<p><u>ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติและสาธิต</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1.ขั้นตอนการทอผ้าขาม้า/การออกแบบลาย</li> <li>2. ขั้นตอนในการเตรียมเส้นด้ายใช้สำหรับทอ</li> <li>3.การพอกด้าย/ การย้อมสีพื้น /ตากในลมและการกระดุกเส้นด้าย</li> <li>4.การค่นเส้นด้ายใส่โองเพื่อเตรียมมัดหมี่/การนับจำนวนรอบของการค่นเส้นด้าย/การคำนวณเส้นด้าย ตามแบบลายมัดหมี่</li> <li>5 .การมัดหมี่ เป็นกรรมวิธีที่สำคัญที่สุดที่จะทำผ้าให้เป็นลายและสีต่าง ๆ ในการมัดหมี่ให้เป็นลายและสีต่าง ๆ นั้น ขึ้นอยู่กับกรรมวิธีและความนิยมของผู้ใช้เป็นสำคัญ <ul style="list-style-type: none"> <li>- การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำมัดหมี่ และขั้นตอนในการย้อมเส้นด้าย</li> </ul> </li> </ol> <ol style="list-style-type: none"> <li>1.ขั้นตอนการแกะเชือกมัดหมี่หลังย้อม ระวังเส้นด้ายขาด</li> <li>2.ขั้นตอนการกรอเส้นด้าย สำหรับเส้นพุ่งเก็บเป็นหลอด</li> <li>3.วิธีขั้นตอนการกรอด้าย</li> <li>4.ข้อควรระวังในการกรอด้าย</li> <li>5.การเก็บหลอดเส้นด้ายที่ต้องเรียงลำดับตามการทอ ก่อน -หลัง</li> </ol>	20 ชั่วโมง
.....	09.00น. – 15.00น.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1.ขั้นตอนในการทอผ้า <ul style="list-style-type: none"> <li>- สืบเส้นด้ายยืนเข้ากับแกนม้วนด้ายยืน และร้อยปลายด้ายแต่ละเส้นเข้าในตะ กอแต่ละชุดและพันหวี ดึงปลายเส้นด้ายยืนทั้งหมดม้วนเข้ากับแกนม้วนผ้าอีกด้านหนึ่ง ปรับความตึงหย่อนให้พอเหมาะกรอด้ายเข้ากระสวยเพื่อใช้เป็นด้ายพุ่ง</li> <li>-เริ่มการทอโดยกดเครื่องแยกหมู่ตะกอ เส้นด้ายยืนชุดที่ 1 จะถูกแยก ออกและเกิดช่องว่าง สอดกระสวยด้ายพุ่งผ่าน สลับตะกอชุดที่ 1 ยกตะกอชุดที่ 2 สอดกระสวยด้ายพุ่งกลับทำสลับกันไปเรื่อย ๆ</li> <li>-การกระทบพันหวี (ฟืม) เมื่อสอดกระสวยด้ายพุ่งกลับก็จะกระทบพันหวี เพื่อให้ด้ายพุ่งแนบติดกัน ได้เนื้อผ้าที่แน่นหนา</li> <li>- การเก็บหรือม้วนผ้า เมื่อทอผ้าได้พอประมาณแล้วก็จะม้วนเก็บในแกนม้วนผ้า โดยผ่อนแกนด้ายยืนให้คลายออกและปรับความตึงหย่อนใหม่ ให้พอเหมาะ</li> </ul> </li> </ol>	10 ชั่วโมง

ลงชื่อ.....วิทยาการ

(.....)

วิทยาการผู้สอน

## ใบความรู้

### การจัดเตรียม วัสดุ/อุปกรณ์ในการทอผ้าขาม้าด้าย

#### วัสดุ/อุปกรณ์ในการทอผ้าขาม้าด้าย

1. กง ใช้พันเส้นด้าย เพื่อเตรียมใจด้ายสำหรับพอกและย้อม
2. อัก ใช้พันเส้นด้าย เพื่อจัดระเบียบ
3. กระบอกไม้ไผ่ ใช้สำหรับพันเส้นด้าย ใช้แทนหลอดด้าย
4. แกนกระสวย ใช้สำหรับพันด้ายพุ่งเป็นหลอดเล็กๆ
5. ไน เป็นเครื่องมือสำหรับกรอตัวเข้าหลอดด้าย ก่อนที่จะนำไปใส่กระสวย ต้องนำไปใช้ร่วมกับระวีง มีลักษณะด้านหนึ่งเป็นกงล้อขนาดใหญ่มีเพลหมุนด้าย มีสายพานต่อไปยังท่อเล็กๆ ที่ปลายอีกข้างหนึ่ง
6. หลักเปีย (หลักเปีย) โครงไม้สำหรับเตรียมด้ายยืน สามารถเตรียมด้ายยืนยาว 20 – 30 เมตร (ปัจจุบันมีหลักเปียขนาดใหญ่ เตรียมด้ายยืนได้ยาวกว่า 100 เมตร)
7. แปรงหวีด้ายยืน

#### ส่วนประกอบของกี่ทอผ้า

1. ฟืมหรือฟันทวี (reed) เป็นกรอบไม้แบ่งเป็นช่องถี่ๆ ด้วยลวดซี่เล็กๆ สำหรับจัดระเบียบเส้นด้ายยืน ตีกระทบเส้นด้ายพุ่งเพื่อให้ผ้ามีเนื้อแน่นเป็นผืนผ้า
2. ตะกอกหรือเขาหูก (harness) ส่วนใหญ่เป็นตะกอกเชือก จัดกลุ่มเส้นด้ายยืนเปิดช่องด้ายยืน สำหรับใส่ด้ายพุ่ง
3. แกนม้วนผ้าหรือไม้กาพัน ใช้ม้วนผ้าที่ทอแล้วใช้ลาต้นไม้ที่มีขนาดสม่ำเสมอ และเหยียดตรง
4. แกนม้วนด้ายยืน ใช้ม้วนด้ายยืนขณะทอ
5. เท้าเหยียบ ใช้ควบคุมการยกตะกอก
6. ที่นั่ง สำหรับนั่งขณะทอผ้า
7. กระสวย ใช้สอดใส่ด้ายพุ่งจะมีลักษณะคล้ายเรือ มีร่องใส่แกนกระสวยมีทั้งแบบแกนเดี่ยวและแกนคู่
8. ผัง
  - ไม้เล็ก เรียว ยาวกว่าหน้าผ้าเล็กน้อย ปลาย 2 ข้างเป็นเหล็กแหลม
  - ใช้สำหรับชิงหน้าผ้าให้ตึง และมีขนาดคงเดิมขณะทอ

### ตัวอย่างอุปกรณ์

กระสวย (ตัววิ่งด้าย) ทำด้วยไม้ เจาะเป็นโพงคล้ายๆเรือไว้สำหรับใส่หลอดด้ายมีน้ำหนักเบาและขนาดเหมาะสมมือใช้ทอผ้าระหว่างการยกเส้นด้ายขึ้นลง มีลักษณะเรียวยาว ปลายงอน คล้ายเรือ ขนาดความยาวของกระสวย 30 ซม. ใช้ทอผ้า



### ไม้ขีด

ไม้ขีด (หลอดทำจากไม้) ลักษณะไม้ขีดเป็นวงกลม คล้ายกับหลอด ทำจาก ต้น“ไผ่ตัน” มีลำต้นเป็นเถาไม้เลื้อย พันต้นไม้อื่น ไม่มีมือเกาะลำต้นมีความสูงต้นประมาณ 4-10 เมตร เส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น 7.4 -11.8 มิลลิเมตร เปลือกต้น เรียบมีสีน้ำตาลแดงและน้ำตาลเข้มมีตุ่มสีขาวตามลำต้น มีน้ำยางสีขาวขุ่น ใบ เป็นใบเดี่ยวเรียงตรงกันข้าม มี 8 -13 คู่ รูปใบรียาว ปลายใบเรียวแหลม โคนใบมนเว้าเล็กน้อย



ระหว่างลาก็จะมีระยะค่อนข้าง คงที่แน่นอน เจริญเติบโตในรูปของเถาเดี่ยว ๆ ตลอดไปทุกปี ตัวอย่าง ได้แก่ พันธุ์ไม้ไผ่ที่ขึ้นอยู่ในเขตอบอุ่น เช่น พวงมาดาเกะ หรือ โมโซซิกู ในประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น สำหรับในประเทศไทย จะมีไผ่ประเภทนี้หรือไม่ก็ไม่มี อาจจะทราบได้ เพราะยังไม่มีมีการสำรวจอย่างละเอียดมาก่อนและถ้า

### อ๊ก

อ๊ก คือเครื่องมือที่ใช้เก็บด้ายโดยม้วนด้ายใส่อ๊ก ทำจากไม้ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง มี 6 ขา ตั้งตรงเป็นวงกลม เจาะรูตรงกลาง มีไม้ประกบสำหรับสวมรูเพื่อให้อ๊กหมุน ขนาดความสูงของอ๊ก 40 – 50 เซนติเมตร



### หลา

หลา (ไม้ปั่นด้าย) เครื่องมือที่ใช้หมุนหลอดให้ม้วนเส้นด้าย ทำด้วยล้อจักยานที่เป็นโครงเหล็ก ประกอบไปด้วยไม้เนื้อแข็ง มีไม้ยืน 3 สามตัว ใช้ไม้ 1 ตัวเป็นฐานตั้งข้างล่าง ไม้อีก 2 ทำเป็นไม้ยืนตรง ล้อจักยานให้ล้อจักยานม้วนได้



### ฝื่อ(ม้าเดินด้าย)

ฝื่อ (ม้าเดินด้าย) สำหรับนำไปโยงเส้นด้าย ฝื่อทำจากไม้เนื้อแข็งลักษณะเป็นสี่เหลี่ยม คล้ายค้ำไม้สี่เหลี่ยม ขนาดค้ำแนวตั้งยาว 2 เมตร 30 เซต ขนาดค้ำแนวตั้งยาว 1 เมตร 80 เซน ค้ำแนวตั้ง เจาะรูเป็นวงกลมเพื่อนำขาของหลักฝื่อ ใส่มาประกอบเข้าหลักฝื่อ ขาหลักฝื่อ คล้ายพันทวี มีลักษณะวงกลมเป็นลอนยาว 15-20 เซนติเมตร โดยความยาวของฝื่อแต่ละช่วงทอผ้าได้ 1 ผืน ฝื่อ 1 อัน สามารถโยงเส้นด้ายได้ความยาวประมาณ 45 เซนติเมตร



[https://sites.google.com/site/phakhawmabanneinbxhng/rsrc/1419219447328/wasdu-xupkrn-kar-phlit/xupkrn/107:44\\_567253920086998\\_2052050979\\_n.jpg?height=300&width=400](https://sites.google.com/site/phakhawmabanneinbxhng/rsrc/1419219447328/wasdu-xupkrn-kar-phlit/xupkrn/107:44_567253920086998_2052050979_n.jpg?height=300&width=400)

### พืม

พืม คือเครื่องมือสำหรับทอผ้ามีลักษณะเป็นแผงยาว มีพินเป็นซี่ๆคล้ายกับหวี เรียกว่าพันทวี ซึ่งแต่ละซี่ใช้เป็นช่องสำหรับสอดด้าย โครงของพืมทำจากไม้เนื้อแข็ง พันทวีทำจากไม้ไผ่ขนาดของพืมจะเรียกตามจำนวนช่องระหว่างซี่ของพืม โดยมีหน่วยนับเป็น “หลบ” ซึ่ง 1 หลบ เท่ากับ 40 ช่องพิน เป็นเครื่องมือที่ทำหน้าที่กระทบด้ายเส้นพุ่งที่ทอให้เรียงกันเป็นระเบียบ ทำให้เนื้อผ้าแน่นเป็นผืนผ้า



## เขา

เขา คืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบกับพิมพ์ไว้สำหรับใส่เส้นด้ายเข้าไปในพิมพ์ต้องใช้ เขา2ชิ้นเพื่อต่อเข้ากับพิมพ์ เขาหลักพิมพ์ทำจากไม้เนื้อแข็งเป็นวงกลม 2 ตอน แต่ละตอนยาว 65 – 75 เซนติเมตร มีเชือกเอ็นใช้ผูกไม้ 2 ตอน โดยแบ่งระยะหากของการผูกเชือกเอ็นประมาณ 15 เซนติเมตร ผูกเป็นเส้นๆเหมือนช่องหวี ใช้ดักเรียงเส้นด้ายให้สม่ำเสมอ



## ขั้นตอนการทอผ้าขาม้า

1. สืบเส้นด้ายยืนเข้ากับแกนม้วนด้ายยืน และร้อยปลายด้ายแต่ละเส้นเข้าไปในตะกอกแต่ละชุดและฟันหวี ดึงปลายเส้นด้ายยืนทั้งหมดม้วนเข้ากับแกนม้วนผ้าอีกด้านหนึ่ง ปรับความตึงหย่อนให้พอเหมาะ กรอด้ายเข้ากระสวยเพื่อใช้เป็นด้ายพุ่ง
2. เริ่มการทอโดยกดเครื่องแยกหมู่ตะกอก เส้นด้ายยืนชุดที่ 1 จะถูกแยก ออกและเกิดช่องว่าง สอดกระสวยด้ายพุ่งผ่าน สลับตะกอกชุดที่ 1 ยกตะกอกชุดที่ 2 สอดกระสวยด้ายพุ่งกลับ ทาสลับกันไปเรื่อย ๆ
3. การกระทบฟันหวี ( พิมพ์ ) เมื่อสอดกระสวยด้ายพุ่งกลับก็จะกระทบ ฟันหวี เพื่อให้ด้ายพุ่งแน่นหนาติดกันได้เนื้อผ้าที่แน่นหนา
4. การเก็บหรือม้วนผ้า เมื่อทอผ้าได้พอประมาณแล้วก็จะม้วนเก็บใน แกนม้วนผ้า โดยผ่อนแกนด้ายยืนให้คลายออกและปรับความตึงหย่อนใหม่ ให้พอเหมาะ

### ตอนที่ 1 ขั้นตอนและเทคนิคการทอผ้าขาม้า ทำงานได้ครบทุกขั้นตอน

1. นำเอาด้ายที่ซื้อมาแล้วมาใส่อีกแล้วก็ออกมาให้ได้ฝ้ายเป็นปอยยาวๆ



2. นำฝ้ายที่กักแล้วมาคืนเครื่องเพื่อที่จะให้ได้ตามขนาดของผ้าขาม้าตามที่ทอความยาวประมาณ 1.50 เมตร แล้วนำไปใส่ในก๊ทอผ้า



3. เมื่อเตรียมด้ายลายยืนเสร็จแล้ว นำมาเข้าพืมแล้วดึงเส้นด้ายลายยืนให้ขึ้นลงชิดกับด้ายลายพุ่งในขั้นตอนการทอ ซึ่งพืมจะมีจำนวนตามลายเป็นลายด้ายยืนว่าต้องการให้เป็นลายดอกหรือลายขั้ดธรรมดา เมื่อต่อเสร็จครบทุกเส้นแล้ว นำไปขึ้นก็เพื่อเตรียมทอ

4. นำเส้นฝ้ายที่แบ่งตัดมา้วนเป็นหลอดด้ายเพื่อนำไปในกระสวย



4.1 ฝ้ายที่ตัดแบ่งเป็นหลอดฝ้าย

4.2 สอดหลอดด้ายใส่กระสวย

5. ทอฝ้ายจากเส้นให้เป็นผืนผ้าขาวม้าโดยใช้กระสวย เป็นตัววิ่งสลับไปมา ซ้าย-ขวา และในกระสวยจะมีม้วนฝ้ายสีต่างๆ ใส่ไว้ในกระสวย เพื่อสามารถเปลี่ยนสีฝ้ายได้ เช่น การทำแถบสีผ้าขาวม้า



6. ทอผ้าขาวม้าต่อไปเรื่อยๆจนเสร็จ เป็นผืนหน้ากว้าง 34 นิ้ว ความยาว 1.50 เมตรเป็นอันว่าเสร็จเรียบร้อย



## การวางแผนการตลาด

กระบวนการวางแผนการตลาด (Marketing Planning Process) "ประกอบด้วยขั้นตอน คือ วิเคราะห์สถานการณ์ การพิจารณาวัตถุประสงค์ทางการตลาด การเลือกตลาดเป้าหมายและวัดขนาดความต้องการซื้อของตลาด การออกแบบส่วนประสมทางการตลาด และการจัดเตรียมแผนการตลาดสำหรับปี"

การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) หมายถึง การสำรวจโปรแกรมการตลาดในปัจจุบันของบริษัท เพื่อพิจารณาว่าโปรแกรมการตลาดในอนาคตควรจะเป็นอย่างไร รวมทั้งต้องวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายใน (ส่วนประสมทางการตลาด หรือปัจจัยทางการตลาด และสิ่งแวดล้อมภายในอื่นนอกเหนือจากปัจจัยทางการตลาด) และสิ่งแวดล้อมภายนอก (สิ่งแวดล้อมจุลภาคและสิ่งแวดล้อม มหาภาค) ที่มีอิทธิพลต่อโปรแกรมการตลาด (รายละเอียดบทที่ 2)

การพิจารณาวัตถุประสงค์ทางการตลาด ( Determine the Marketing Objective ) เป็นการกำหนดเป้าหมายทางการตลาดซึ่งต้องเป็นจริง มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและวัดได้ ตัวอย่างวัตถุประสงค์ทางการตลาดของบริษัทขายน้ำยาปรับผ้านุ่ม ประกอบด้วย ต้องการรายได้จากการขาย 9 ล้านบาท ยอดขายเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 10% ปริมาณการขาย 70,000 หน่วย คิดเป็นส่วนคล่องตลาด 5% สามารถขยายการรับรู้ของผู้บริโภคในตรयीหือจาก 15% เพิ่มขึ้น 30% สามารถขยายจำนวนร้านค้าปลีกเป็น 10% ฯลฯ

การเลือกตลาดเป้าหมายและวัดความต้องการซื้อของตลาด ( Select and Measure Target Market ) เป็นการวิเคราะห์ตลาดในปัจจุบัน เพื่อหาโอกาสในตลาดที่คาดหวัง ( Potential Market ) แล้วเลือกตลาดที่ธุรกิจมีความสามารถที่จะตอบสนองความพอใจในตลาดนั้นได้ การออกแบบส่วนประสมทางการตลาดและยุทธวิธีการตลาด (Marketing Mix Strategies and Tactics Design) เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับส่วนประสมการตลาด (4Ps) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ กล่าวคือ สามารถสนองความต้องการของตลาดเป้าหมายให้พึงพอใจและสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของตลาด โดยมีจุดเริ่มต้นที่การกำหนดและวิเคราะห์ตลาดเป้าหมาย ( Target Market ) แล้วจึงพัฒนาโปรแกรมทางการตลาดและส่วนประสมการตลาดเพื่อสนองความต้องการของตลาดเป้าหมายนั้น โดยมีวัตถุประสงค์ทางการตลาดคือความพึงพอใจของลูกค้าการวางแผนการตลาดสำหรับปี ( Annual Marketing Plan ) เป็นแผนรวมกิจกรรมการตลาดของทั้งปีสำหรับธุรกิจ หรือผลิตภัณฑ์หนึ่งอย่างในแผนประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดตลาดเป้าหมาย กลยุทธ์และยุทธวิธีการตลาด ข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณที่ใช้สำหรับกิจกรรมการตลาด

## การปฏิบัติการทางการตลาด

การปฏิบัติการทางการตลาด ( Marketing Implementation ) เป็นขั้นตอนที่สองในการบริหารการตลาดมีกิจกรรมที่สำคัญ 3 ประการคือ การจัดองค์กรทางการตลาด การจัดบุคคลเข้าทำงานในองค์กรนั้น และการปฏิบัติการทางการตลาด โดยมีรายละเอียดดังนี้

### การจัดองค์กรทางการตลาด

การจัดองค์กรทางการตลาด ( Marketing Organization ) หมายถึง การกำหนดภาระหน้าที่และโครงสร้างทางการตลาดขององค์กร โดยถือเกณฑ์การตลาด เป็นวิธีการการจัดองค์กรตลาดที่ใช้กันแพร่หลายมาก ตำแหน่งที่สูงสุดด้านการตลาด คือรองประธานด้านการตลาด และกำหนดหน้าที่ให้กับผู้จัดการฝ่ายต่างๆ

ตามหน้าที่ ประกอบด้วย ผู้จัดการฝ่ายโฆษณา ผู้จัดการฝ่ายส่งเสริมการขาย ผู้จัดการฝ่ายวิจัยการตลาด ผู้จัดการฝ่ายการขาย ผู้จัดการฝ่ายกระจายตัวสินค้า ผู้จัดการฝ่ายกิจกรรมการตลาดอื่นๆ ผู้จัดการแต่ละฝ่ายจะควบคุมงานแต่ละฝ่าย เช่น ผู้จัดการฝ่ายการขายจะควบคุมแต่ละหน่วยงานการขายภาคสนาม เป็นต้น

การจัดองค์กรตลาดตามภูมิศาสตร์ ( Geographical Organization ) เป็นการกำหนดภาระหน้าที่และโครงสร้างขององค์กรการตลาดตามอาณาเขตทางภูมิศาสตร์ ตำแหน่งสูงสุดคือ ผู้บริหารการตลาดระดับสูง จะควบคุมผู้จัดการฝ่ายต่างๆ ซึ่งมีการแบ่งองค์กรการตลาดตามหน้าที่ก่อน ในส่วนที่เป็นฝ่ายการขายทั่วไป จะแยกงานความรับผิดชอบตามเขตภูมิศาสตร์ ตัวอย่างเช่น ผู้จัดการภาคเหนือ ผู้จัดการภาคใต้ ผู้จัดการภาคตะวันออก ผู้จัดการภาคตะวันตก ผู้จัดการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้จัดการภาคก็จะควบคุมดูแลพนักงานขายประจำภาคของตน

การจัดองค์กรการตลาดตามผลิตภัณฑ์หรือตราหือ ( Product or Brand Organization ) เป็นการกำหนดภาระหน้าที่และโครงสร้างขององค์กรการตลาด โดยแยกประเภทตามลักษณะผลิตภัณฑ์หรือตราหือ ถือว่ามีการจัดโครงสร้างองค์กรตามผลิตภัณฑ์ กล่าวคือ ผู้จัดการฝ่ายผลิตภัณฑ์ ก ข ค อยู่ภายใต้ผู้จัดการฝ่ายขายทั่วไป หรือแยกเป็นผู้จัดการฝ่ายผลิตภัณฑ์ขึ้นตรงต่อผู้บริหารการตลาดระดับสูงก็ได้

การจัดองค์กรการตลาดตามประเภทลูกค้า ( Customer Organization ) เป็นการกำหนดภาระหน้าที่และโครงสร้างขององค์กรการตลาด โดยแยกตามกลุ่มลูกค้าที่แตกต่างกัน ตัวอย่างผู้จัดการฝ่ายขายทั่วไปสำหรับภระยะจะแยกภาระความรับผิดชอบตามประเภทลูกค้า เช่น ผู้จัดการขายสำหรับผู้บริโภค ผู้จัดการขายสำหรับกลุ่มเกษตรกร ผู้จัดการขายสำหรับกลุ่มธุรกิจ ผู้จัดการขายสำหรับกลุ่มข้าราชการ เป็นต้น

การจัดโครงสร้างการตลาดโดยอาศัยหลักเกณฑ์หลายวิธีร่วมกัน ( Combination Organization Bases ) มักจะใช้ในธุรกิจขนาดกลางและใหญ่ โครงสร้างขององค์กรการตลาดซึ่งแยกตามหน้าที่ร่วมกับผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

### การจัดหาบุคคลเข้าทำงาน

การจัดหาบุคคลเข้าทำงาน ( Staff ) ประกอบด้วย การสรรหา ( Recruitment ) และคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน ( Seiect ) ในองค์กร ในกระบวนการคัดเลือกบุคคลเป็นสิ่งสำคัญมากโดยเฉพาะหน่วยงานขาย เพราะหน่วยนี้เป็นหน่วยที่สร้างรายได้และกำไร โดยเหตุนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องมีการคัดเลือกหน่วยงานขายที่ดีเนื่องจากพนักงานที่ดียากที่จะสรรหาและทำให้เกิดความลำบากในการคัดเลือกด้วย การที่ได้พนักงานที่ไม่มีคุณภาพเมื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นผู้จัดการก็จะกลายเป็นผู้จัดการไม่มีคุณภาพ

การคัดเลือกที่ดีจะทำให้งานการบริหารง่ายขึ้น พนักงานที่ได้รับการคัดเลือกที่ดีจะง่ายต่อการฝึกอบรม ควบคุม และจูงใจการคัดเลือกที่ดี โดยทั่วไปจะลดอัตราการออกจากงานและลดต้นทุนในการสรรหา การคัดเลือก และฝึกอบรมด้วย และพนักงานขายที่ได้รับการฝึกอบรมที่ดีจะสามารถทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

### การปฏิบัติการทางการตลาด

การปฏิบัติการทางการตลาด (Marketing Operating) ในขั้นนี้จะเกี่ยวข้องกับการสั่งการและการปฏิบัติการทางการตลาดตามโปรแกรมที่วางไว้ งานที่เกี่ยวข้องในขั้นนี้จะประกอบด้วย การมอบหมายงาน การประสานงาน การจูงใจและติดต่อสื่อสาร ดังนี้

การมอบหมายงาน (Delegation) ในขั้นนี้ ผู้บริหารจะมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบให้ ผู้ใต้บังคับบัญชา ความสามารถของผู้บริหารอาจจะวัดจากความสามารถของตัวเอง หรือวัดจากความสามารถในการมอบหมายงานก็ได้

การประสานงาน (Coordination) หมายถึงการจัดให้กลุ่มบุคคลระหว่างฝ่ายต่างๆ สามารถทำงานร่วมกันได้โดยบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การจูงใจ (Motivation) หมายถึงการชักจูง หรือโน้มน้าวคนให้มีทัศนคติและพฤติกรรมไปในทางที่ผู้จูงใจต้องการ การที่จะจูงใจพนักงานได้สำเร็จนั้นต้องขึ้นอยู่กับเทคนิคของผู้บริหารที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ผู้จูงใจของพนักงานให้เป็นไปในทิศทางขององค์กร

การติดต่อสื่อสาร (Communication) หมายถึง "การถ่ายทอดข่าวสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับ โดยที่ผู้ส่งข่าวสารและผู้รับข่าวสารต่างก็มีความเข้าใจในข่าวสารนั้น" การติดต่อสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับการปฏิบัติการทางการตลาด เพราะทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

### การประเมินผลการทำงานทางการตลาด

การประเมินผลการทำงานทางการตลาด (Performance Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบหรือวัดผลการปฏิบัติงานทางการตลาดและแก้ไขปัญหาข้อผิดพลาดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่ผ่านมา เพื่อให้งานเป็นไปตามแผนการตลาดที่วางไว้ การประเมินผลเป็นงานขั้นสุดท้าย ในการบริหารการตลาด กระบวนการประเมินผลการทำงานทางการตลาดมีดังนี้

การเปรียบเทียบผลการทำงานกับแผนการตลาด เพื่อดูว่าผลการทำงานเป็นอย่างไร (What happened?) เสร็จแล้วก็นำผลการทำงานนั้นไปเปรียบเทียบกับเป้าหมาย กลยุทธ์หรือยุทธวิธีหรือโปรแกรมการตลาดที่กำหนดไว้ ในขั้นนี้คือการวางแผนการตลาด เช่น วัดผลยอดขายจริงได้ 8 ล้านบาทจะนำไปเปรียบเทียบกับยอดขายที่กำหนดไว้ 10 ล้านบาท

วิเคราะห์สาเหตุที่เกิดผลในการทำงานนั้น (Why? it happened?) เป็นการค้นหาถึงสาเหตุที่เกิดขึ้นจากผลการทำงานที่แตกต่างจากแผนที่กำหนดไว้ เช่นวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ยอดขายต่ำกว่าเป้าหมาย อาจเนื่องมาจากผลิตภัณฑ์ล้าสมัย

การแก้ไขปรับปรุง เป็นการพิจารณาว่าจะทำอะไรกับปัญหาที่เกิดขึ้น (What to do?) แนวทางการแก้ไขปรับปรุงจะนำมาใช้ในการวางแผนการตลาดต่อไปในอนาคต เช่น ถ้าทราบว่าสาเหตุที่ยอดขายลด

เนื่องจากผลิตภัณฑ์ล้ำสมัย บริษัทจะต้องค้นหาความต้องการของลูกค้าเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ใหม่ รวมทั้งวางแผนโปรแกรมการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ใหม่ต่อไป

รูปแบบของการประเมินผลการทำงานทางการตลาด

รูปแบบของการประเมินผลการทำงานทางการตลาดที่ใช้กันมาก คือการวิเคราะห์ยอดขาย การวิเคราะห์ส่วนครองตลาด โดยมีรายละเอียดดังนี้

### การวิเคราะห์ยอดขาย (Analysis of Sales Volume)

หมายถึง การเปรียบเทียบระหว่างยอดขายจริงกับยอดขายตามเป้าหมายในรูปแบบของจำนวนหน่วยหรือจำนวนเงิน (รายได้จากการขาย) การวิเคราะห์ยอดขายอาจจะถือเกณฑ์วิเคราะห์ยอดขายรวม ยอดขายสำหรับสายผลิตภัณฑ์หรือแต่ละผลิตภัณฑ์หรือแต่ละตราหือ ยอดขายตามอาณาเขตต่างๆ และยอดขายตามกลุ่มลูกค้า เมื่อวัดยอดขายจริงได้แล้วจะนำมาเปรียบเทียบกับยอดขายตามเป้าหมายแล้ววิเคราะห์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นและสาเหตุของปัญหารวมทั้งเสนอแนะวิธีแก้ไขปรับปรุงปัญหานั้นต่อไป

การวิเคราะห์ส่วนครองตลาด (Market share Analysis)

คำว่าส่วนครองตลาดหมายถึงอัตรายอดขายของบริษัทต่อยอดขายทั้งสิ้นของอุตสาหกรรม หรือยอดขายของคู่แข่ง ในการวิเคราะห์ส่วนครองตลาดบริษัทจะหาส่วนครองตลาดที่เกิดขึ้นแล้วนำไปเปรียบเทียบกับอัตราส่วนครองตลาดที่ได้กำหนดไว้ แล้ววิเคราะห์ถึงผลต่างที่เกิดขึ้นว่าเกิดจากสาเหตุอะไรแล้วจึงหาวิธีแก้ไขปรับปรุงต่อไป

## ตอนที่ 2 การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย



บัญชีรายรับ รายจ่าย เป็นงานเบสิกที่เจ้าของธุรกิจ โดยเฉพาะผู้ที่มีช่องทางขายทางออนไลน์ จำเป็นต้องจัดทำอย่างสม่ำเสมอ โดยข้อดีของการทำธุรกิจออนไลน์ที่เจ้าของธุรกิจหลายคนชื่นชอบคือ มีช่องทางการสื่อสารที่รวดเร็ว ไม่ต้องลงทุนมากในการสร้างหน้าร้าน และมีช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับลูกค้าได้ง่ายๆ ซึ่งเจ้าของธุรกิจที่ยังไม่ได้จดทะเบียนบริษัท ก็จะทำธุรกิจในรูปแบบของบุคคลธรรมดา ในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เจ้าของธุรกิจสามารถเลือกหักค่าใช้จ่ายในการคำนวณเงินได้สุทธิเพื่อเสียภาษีได้ 2 รูปแบบคือ อัตราเหมา หรือหักตามจริง

ใบงาน  
การทอผ้าขาวม้า

คำสั่ง ให้ผู้เรียนตอบคำต่อไปนี้

1. ประโยชน์ของผ้าขาวม้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ขั้นตอน วิธีการทอผ้าขาวม้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ-สกุล.....

แบบประเมินชิ้นงาน  
หลักสูตรการทอผ้าขาวม้าด้าย (จำนวน 40 ชั่วโมง)

ที่	ชื่อ-สกุล	ความละเอียด ของเนื้อผ้า (10 คะแนน)	ความถูกต้องของ ลวดลาย (10 คะแนน)	สีสันทน สวยงาม (10 คะแนน)	เสร็จทันเวลาที่ กำหนด (10 คะแนน)	รวม (40 คะแนน)
๑						
๒						
๓						
๔						
๕						
๖						
๗						
๘						
๙						
๑๐						
๑๑						
๑๒						

ชื่อ.....วิทยากร

(.....)

ผู้ประเมิน

### แบบประเมินความพึงพอใจ

หลักสูตร/โครงการ โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ชั้นเรียนวิชาชีพ 31 ชั่วโมงขึ้นไป

หลักสูตรการทอผ้าขาวม้าด้วย...จำนวน...40 ชั่วโมง

ระหว่างวันที่ .....

สถานที่จัด ณ .....

#### ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมินความพึงพอใจ

เพศ  ชาย  หญิง อายุ.....ปี วุฒิการศึกษา..... อาชีพ.....

คำชี้แจง 1. แบบประเมินความพึงพอใจ มี 4 ตอน

2. โปรดแสดงเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างระดับความพึงพอใจตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
<b>ด้านที่ 1 ด้านสภาพแวดล้อม</b>							
1	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรม						
2	กิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์						
3	การสร้างบรรยากาศเพื่อเกิดการเรียนรู้						
<b>ด้านที่ 2 ปัจจัยป้อนหรือปัจจัยเบื้องต้น</b>							
4	วิทยากรมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้						
5	วิทยากรมีเทคนิคการถ่ายทอดใช้สื่อที่เหมาะสม						
6	วิทยากรกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้						
7	วัสดุอุปกรณ์สอดคล้องกับหลักสูตร						
8	ระยะเวลาเหมาะสมกับการจัดกิจกรรม						
9	สื่อที่ใช้มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรม						
<b>ด้านที่ 3 ด้านกระบวนการ</b>							
10	การเตรียมความพร้อมก่อนอบรม						
11	รูปแบบการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม						
12	กระบวนการมีความเหมาะสม						
13	วิธีการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์						
<b>ด้านที่ 4 ผลผลิต</b>							
14	ผู้เรียนมีความรู้ในกิจกรรมที่จัด						
15	ผู้เรียนมีทักษะในกิจกรรมที่จัด						
16	ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน						



ข้อ	รายการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
17	ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ได้						

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

**คณะผู้จัดทำ****ที่ปรึกษา**

นางสำลี ธีราวุธ	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอชุมพลบุรี
นางสาวมุกทิกา การงานดี	ครู คศ.1
นางนิสากร แฉล้มไธสง	ครูผู้ช่วย

**ผู้จัดทำ**

นางประมวล สุวรรณสังข์	วิทยากร
-----------------------	---------

**ผู้รวบรวม**

นางธนัชฐา เพชรน้อย	ครู กศน.ตำบลเมืองบัว
--------------------	----------------------